

Permuafakatan/Gabungan/Kerjasama Politik

LAMBAING	NAMA PARTI	LAMBAING	NAMA PARTI	LAMBAING	NAMA PARTI	LAMBAING	NAMA PARTI
	Barisan Nasional (BN)		Parti Pesaka Bumiputera Bersatu Sarawak (PBB)		Parti Keadilan Rakyat (PKR)		Parti Islam Se-Malaysia (PAS)
	Parti Rakyat Malaysia (PRM)		Parti Pertubuhan Pasokmonogon Kuching Murni Bersatu (UPKIC)		Parti Keadilan Rakyat (PKR)		Parti Tindakan Demokratik (DAP)
	Parti Liberal Demokratik (LOP)		Parti Progresif Penduduk Malaysia (PPP)		Parti Bersatu Sabah Malaysia (BERSAMA) Malaysia United People's Party (MUSPP)		Parti Maju Sabah (SAPP)
	Parti Reformasi Negeri Sarawak (STAR)		Parti Kongres Indian Muslim Malaysia (IKMM)		Parti Pekerja Sarawak (DMP)		Parti Gerakan Rakyat Malaysia (GERAKAN)
	Parti Bersatu India Se-Malaysia (AMPP)		Parti Pungsi Malaysia (PPM)		Parti Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMBO)		Parti Pekerja-Pekerja Malaysia
	Sarawak United People's Party (SUPP)		Parti Demokratik Progresif Party (SDPP)		Parti Kongres India Malaysia (MIC)		Parti Bersatu Sabah (PBS)
	Barisan Jemaah Islamiah Se-Malaysia (BERJASA)		Parti Pencapaian Cina Malaysia (MCA)		Parti Kongres Ceylonese Malaysia		Parti Melayu Se-Malaysia (MMS-P)
	Parti Sosialis Malaysia (PSM)		Parti Rakyat Sarawak (PRS)		Parti Cinta Malaysia (PCM)		

PAKATAN RAKYAT

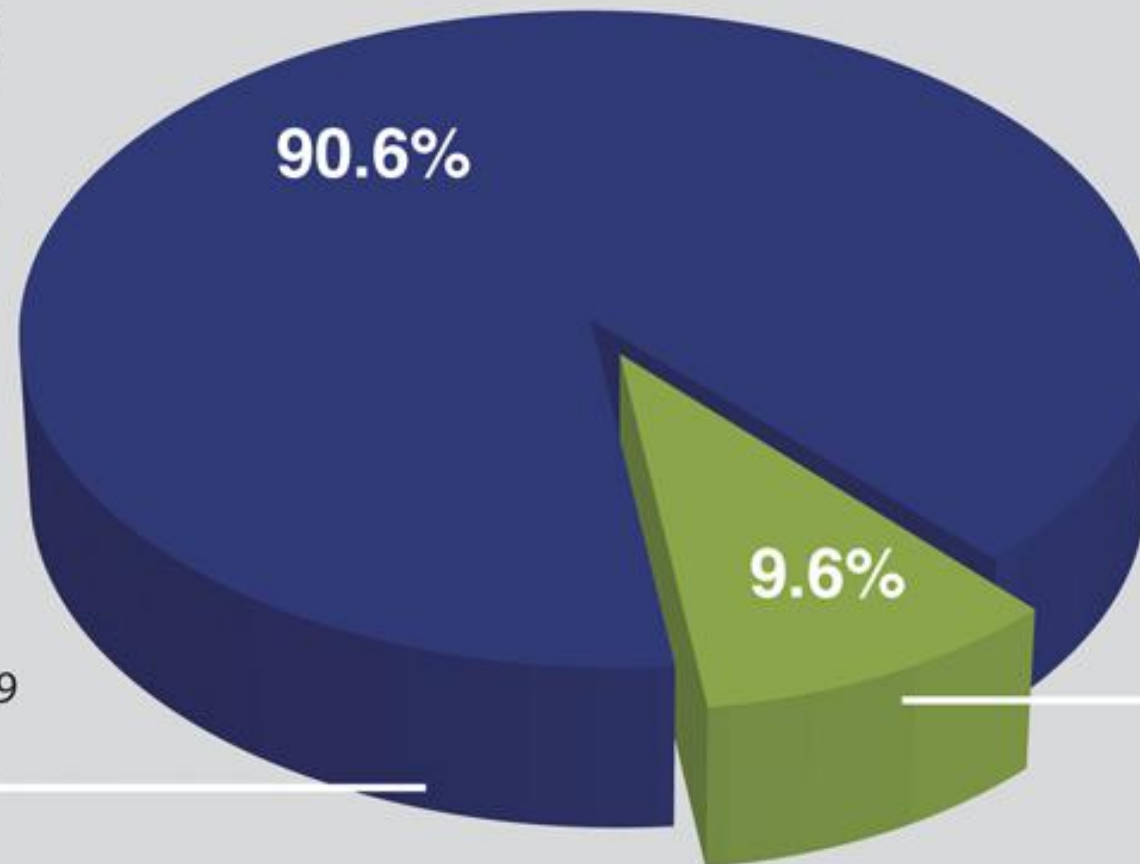
MUAFAKAT NASIONAL
MUAFAKAT RAKYAT

PERIKATAN NASIONAL

KEDUDUKAN KOMPOSISI PARTI DI DEWAN RAKYAT SELEPAS PILIHANRAYA UMUM KE 11 2004

GERAKAN	10
MCA	31
MIC	9
PBB	11
PBDS	6
PBRs	1
PBS	3
PPP	1
SAPP	2
SNAP	1
SPDP	4
SUPP	6
UMNO	109
UPKO	4

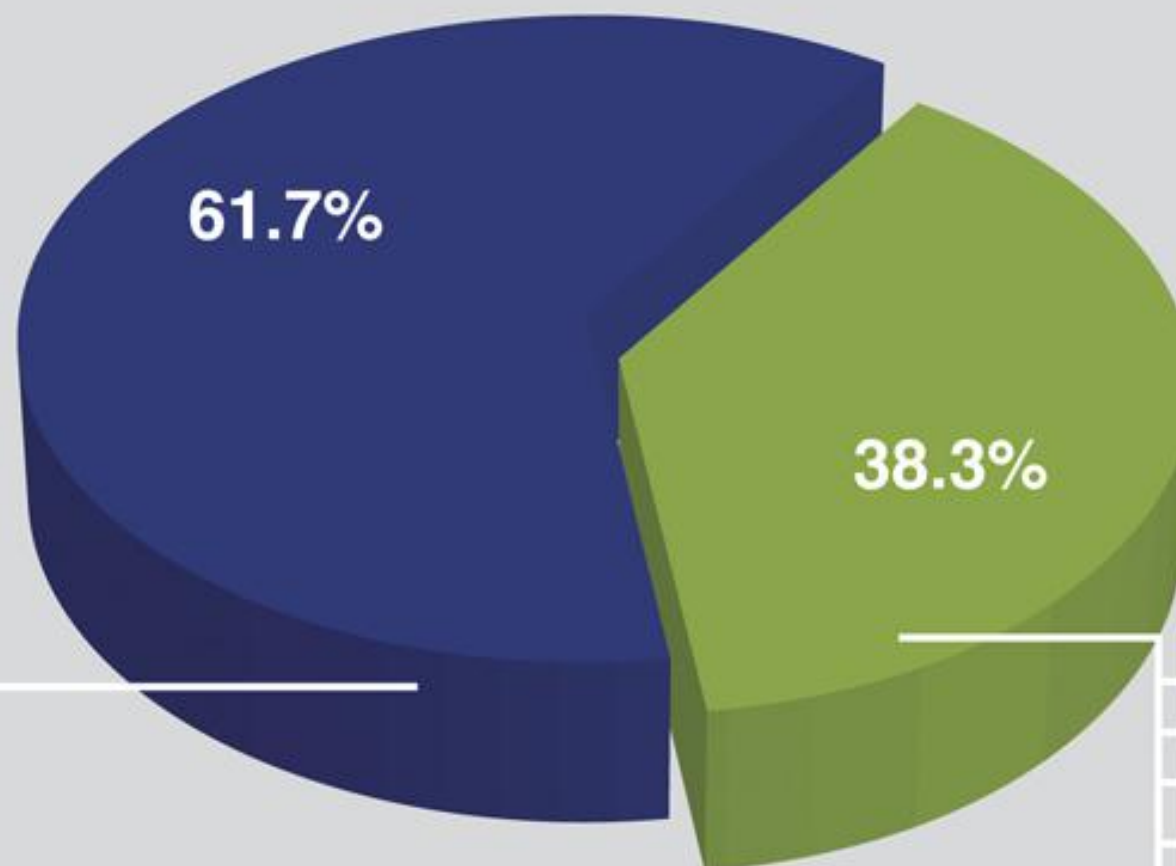

DAP	12
PAS	7
PKR	1
BEBAS	1

Sumber: SURUHANJAYA PILIHANRAYA MALAYSIA

KEDUDUKAN SEMASA KOMPOSISI PARTI DI DEWAN RAKYAT SELEPAS PILIHANRAYA UMUM KE 12, 2008

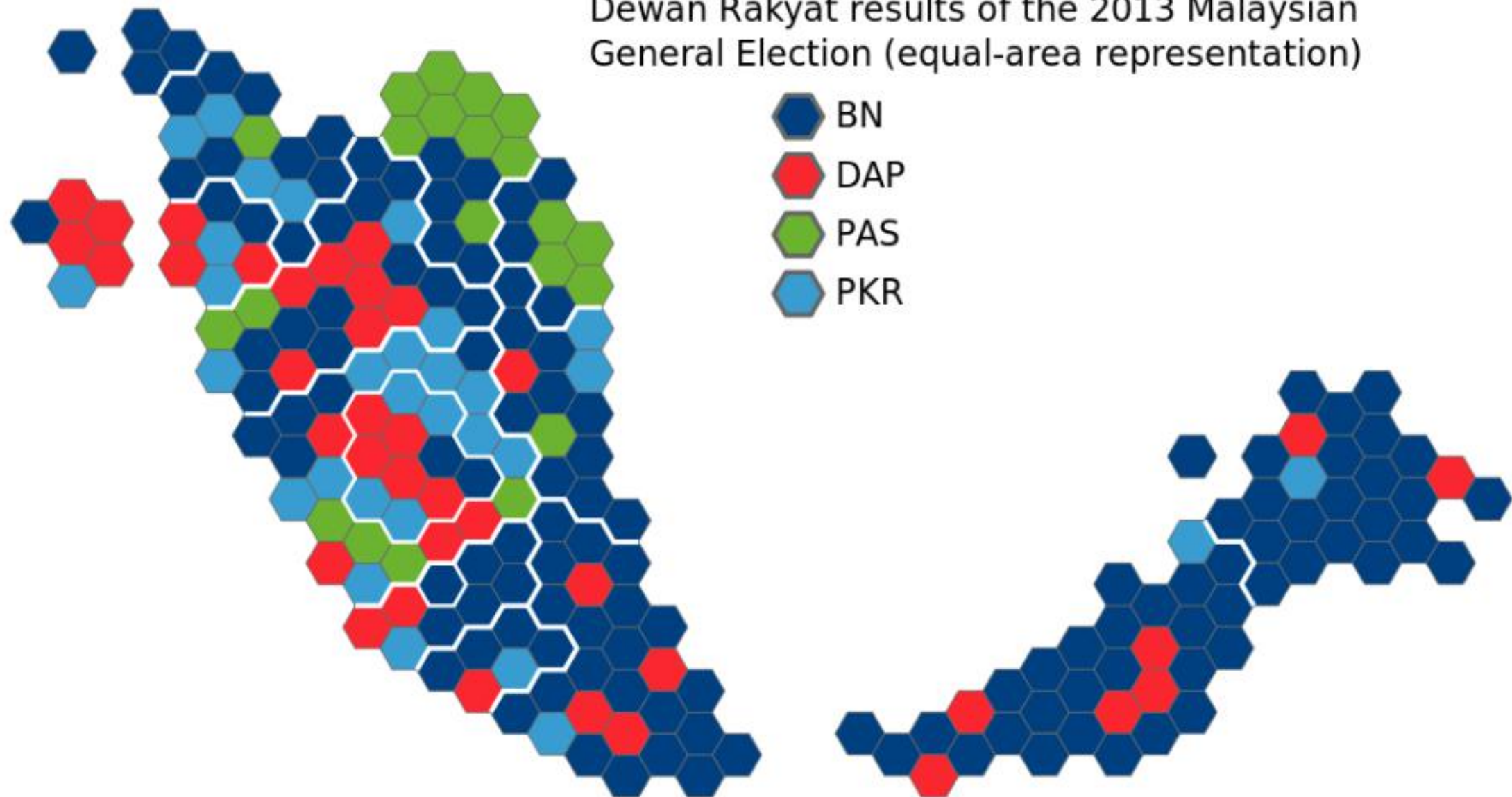
GERAKAN	2
LDP	1
MCA	15
MIC	3
PBB	14
PBRs	1
PBS	3
PRS	6
SPDP	4
SUPP	6
UMNO	78
UPKO	4

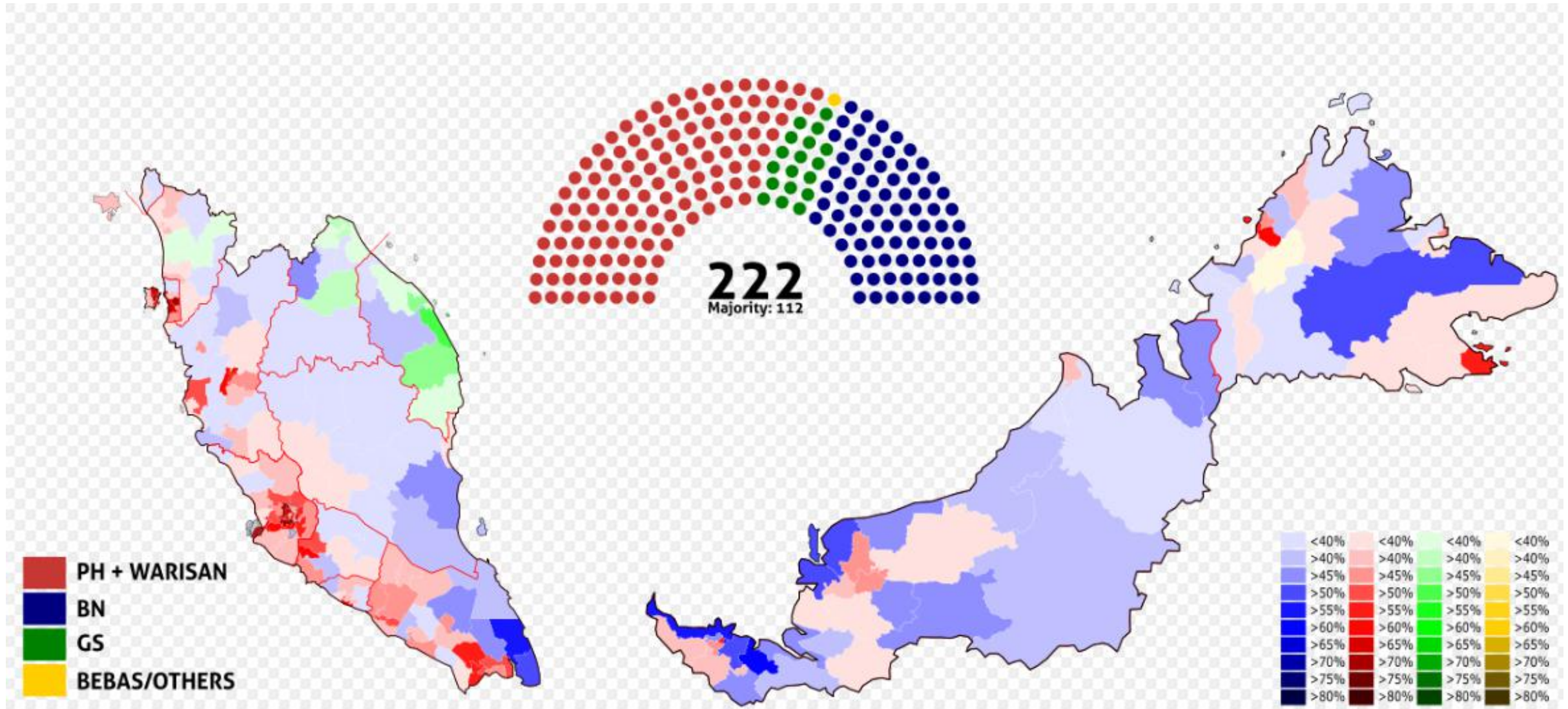

DAP	28
PAS	23
PKR	30
PSM	1
SAPP	2
BEBAS	1

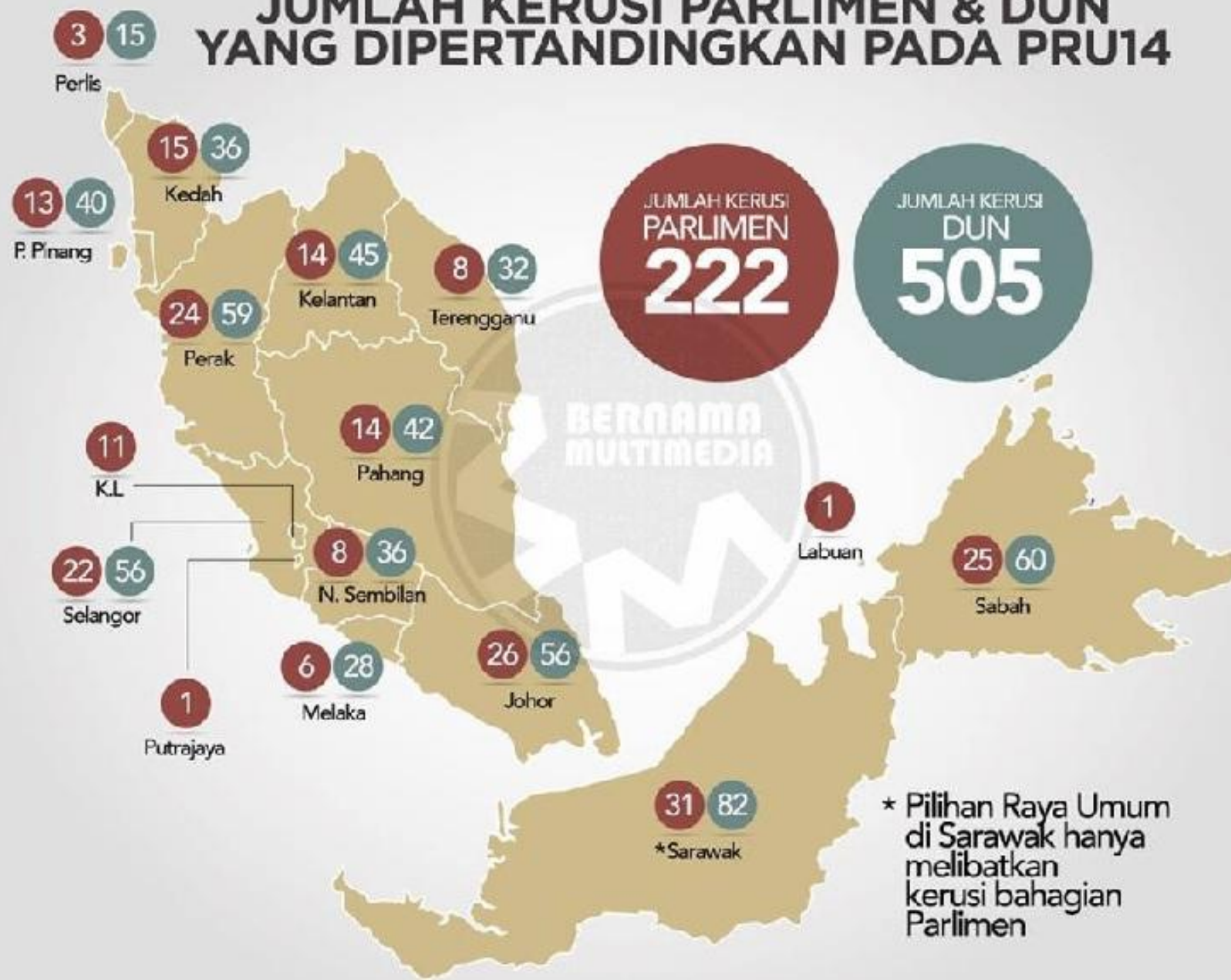
Sumber: PARLIMEN MALAYSIA

Dewan Rakyat results of the 2013 Malaysian
General Election (equal-area representation)

JUMLAH KERUSI PARLIMEN & DUN YANG DIPERTANDINGKAN PADA PRU14

PARLIMEN/DUN DI SARAWAK DAN SABAH

SARAWAK

	PARLIMEN	DUN
GPS	18	68
PBS	1	4
DAP	6	7
PKR	6	3
JUMLAH	31	82

SABAH

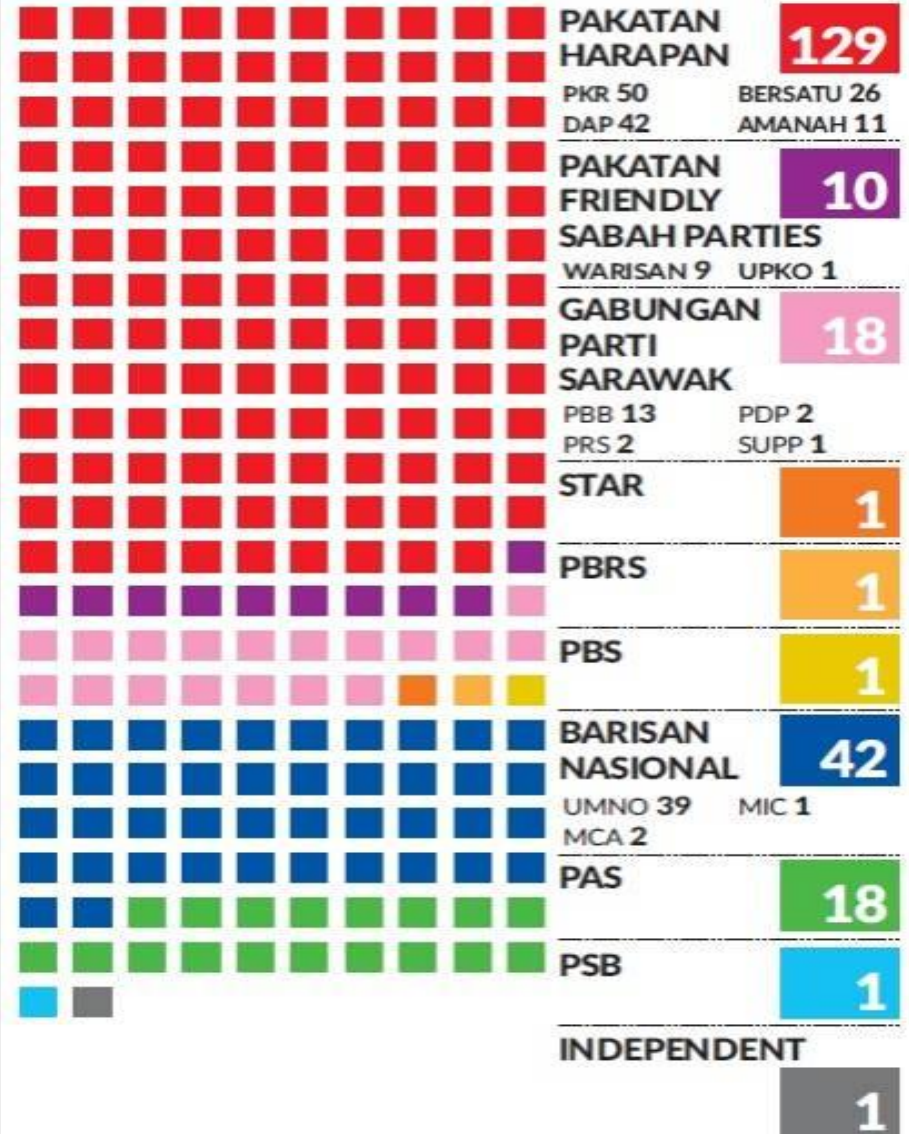
	PARLIMEN	DUN
WARISAN	9 (termasuk Labuan)	30
DAP	3	6
PKR	3	2
BERSATU	5	9
GBS	3	8
UPKO	1	4
UMNO	2	1
JUMLAH	26	60

Pilihanraya 2018

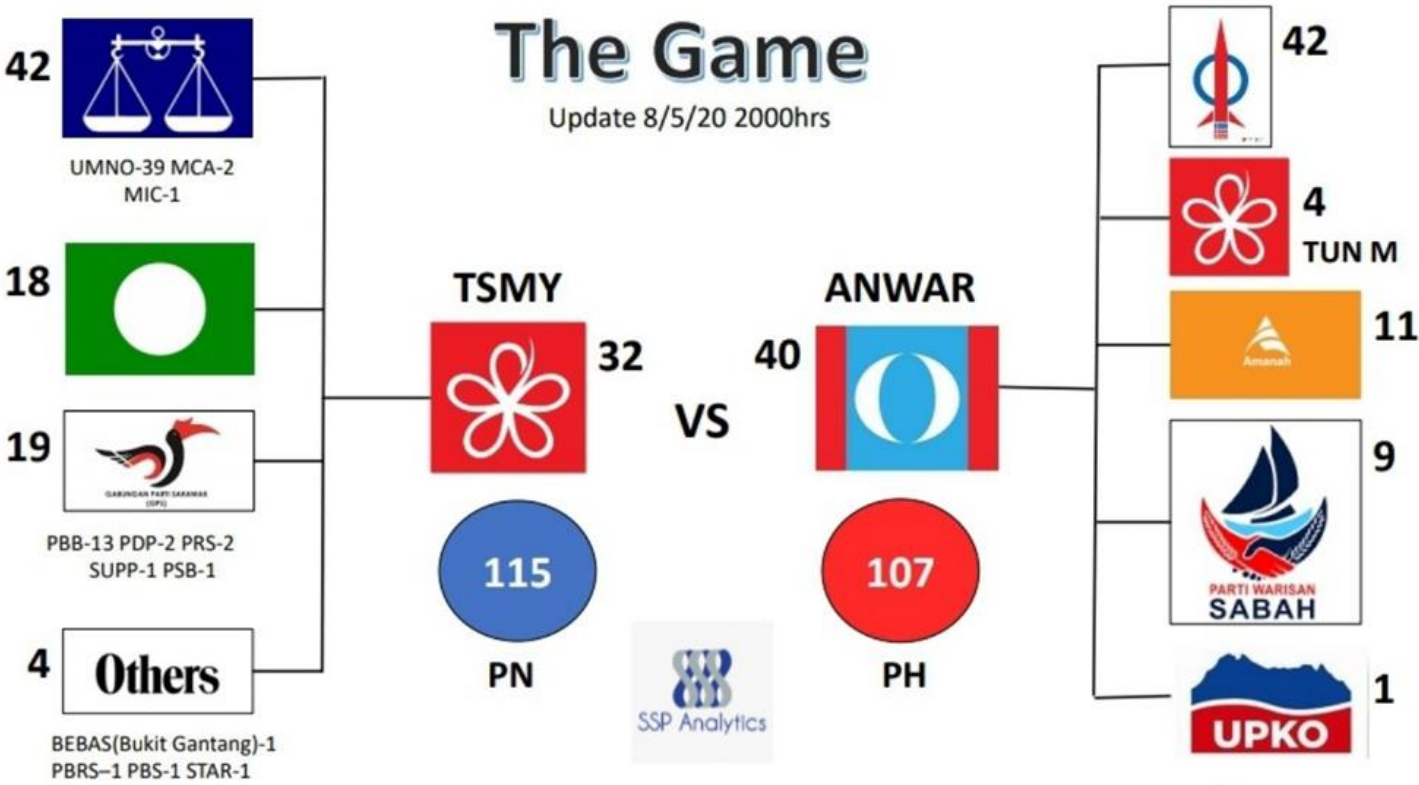
DEWAN RAKYAT

As it now stands

TOTAL: 222

Semasa (Mac 2020)

BY: SSP ANALYTICS

BAB 5

Hasil Pembelajaran

- Selepas mempelajari bab ini, pelajar dapat:
 1. Mengetahui perkembangan parti politik di Malaysia.
 2. Menghuraikan usaha yang diambil untuk mengukuhkan kesepaduan sosial melalui politik.
 3. Mengenal pasti cabaran yang dihadapi dalam memupuk integrasi etnik di negara ini dalam konteks politik.

- Penguasaan kolonial British mencapai kemuncak apabila memperkenalkan Malayan Union pada 1 April 1946 yang akhirnya menjadikan Tanah Melayu sebagai sebuah negeri jajahan.
- Penubuhan Malayan Union membawa kepada penentangan orang Melayu kerana kuasa sultan semakin dilenyapkan oleh pihak British.
- UMNO ditubuhkan dalam Kongres Melayu Se-Tanah Melayu di Kelab Sultan Selangor, Kuala Lumpur secara rasmi dalam persidangan pada 11 dan 12 Mei 1946.

- Pada awal tahun 1950-an, parti UMNO telah menyaksikan satu peristiwa penting dalam konteks permuafakatan politik negara.
- Pertama kali dalam sejarah, UMNO dan MCA telah bergabung dengan mewujudkan parti Perikatan yang mengamalkan konsep perkongsian kuasa atau pakatan politik walaupun memperjuangkan kepentingan mengikut etnik.
- MCA yang dipimpin oleh Tan Cheng Lock sebagai presiden dibentuk pada Februari 1949 dengan tujuan untuk melindungi kepentingan sosial, ekonomi, politik dan budaya masyarakat Cina.

- Perkembangan seterusnya menyaksikan Malaysia mempunyai pelbagai parti politik yang pada dasarnya mewakili pelbagai kaum.
- **Faktor etnik** merupakan elemen utama yang mempengaruhi penubuhan parti politik dan perkembangan politik.
- Dasar dan tindakan politik menjadikan **faktor etnik** sebagai persoalan penting bagi membendung konflik terbuka, **sementara demokrasi permuafakatan** dianggap sebagai pendekatan terbaik.
- Permuafakatan berteraskan prinsip **tolak ansur, tawar-menawar, akomodasi dan konsensus** dalam kalangan pelbagai parti politik yang menyertai gabungan membolehkan parti-parti membentuk kerajaan dan mengekalkan kuasa.

- Parti politik di Malaysia hakikatnya bergerak di atas landasan perkauman.
- Asas kerjasama parti pemimpin politik pelbagai kaum adalah menjurus kepada aspek permuafakatan sehingga boleh membentuk gabungan politik.
- Gabungan berkenaan mencerminkan keinginan untuk **berkongsi kuasa** kerana menyedari bahawa tidak mungkin bagi satu-satu kaum mendominasi kuasa dan memerintah di negara ini.
- Bagi mencapai matlamat dan kepentingan bersama maka penggabungan parti politik terbentuk.
- Gabungan berkenaan berjaya menentukan solidariti dan kestabilan politik sejak kemerdekaan.
- Pembentukan demokrasi permuafakatan mampu mewujudkan **kestabilan politik** kerana pendekatan tersebut mengutamakan pengagihan sumber kekayaan dan politik kepada etnik yang berbeza.

Permuafakatan Politik dalam Konteks Hubungan Etnik di Malaysia

- Pembinaan negara bangsa merupakan matlamat utama pembangunan politik, iaitu satu wilayah yang mempunyai sempadan, pemerintahan atau kerajaan dan warganegara atau bangsa.
- Pembinaan negara bangsa pula dapat dicapai melalui pelbagai pendekatan, termasuk penerapan dasar awam yang digubal oleh kerajaan dan pemupukan semangat nasionalisme melalui simbol dan ritual negara seperti lagu kebangsaan, bendera kebangsaan dan perayaan hari kemerdekaan.

- Usaha mewujudkan negara bangsa bukan suatu yang mudah kerana terdapat pelbagai faktor perlu diambil kira.
- Antaranya merangkumi aspek kesan penjajahan, kepelbagaian suku etnik, gabungan wilayah dan gabungan kerajaan.
- Kewujudan parti politik, parlimen, perlembagaan negara dan pilihan raya merupakan komponen atau kriteria penting untuk menentukan kewujudan amalan demokrasi di negara ini.

Pemupukan Hubungan Etnik Secara Formal dalam Politik

- Usaha memupuk hubungan etnik yang harmoni memerlukan tindakan secara formal daripada pihak atasan.
- Semasa pelaksanaan Malayan Union pada tahun 1946, secara tersirat memperlihatkan pihak British ingin memperkenalkan corak pemerintahan “unitary” yang berasaskan penguasaan majoriti oleh pihak British dan rakyat pula ditadbir sebagai satu bangsa.
- Semua kelompok etnik di Tanah Melayu disatukan secara muslihat atau secara paksaan.

- Sejak menjelang kemerdekaan lagi, Parti Perikatan mengamalkan konsep perkongsian kuasa atau pakatan politik.
- Perkongsian kuasa antara Melayu dengan Cina terjalin apabila **UMNO dan MCA** berpakat dan bertanding dalam Pilihan Raya pada tahun 1952 untuk menentang IMP.
- Dalam pilihan raya bersejarah itu, Perikatan memenangi 9 daripada 12 kerusi yang dipertandingkan.
- Manakala dalam Pilihan Raya Persekutuan 1955, Perikatan yang turut disertai **MIC** mendapat sokongan padu rakyat dengan memenangi 51 daripada 52 kerusi yang dipertandingkan.
- Dalam pilihan raya **itu politik perkauman** adalah begitu ketara sekali.

- Pada Julai 1963, **Perjanjian Malaysia** ditandatangani sebagai tanda persetujuan antara pemimpin Persekutuan Tanah Melayu, Sabah, Sarawak dan Singapura.
- Perkara 165 dalam Perlembagaan Malaysia memasukkan **Perjanjian 20 Perkara** bagi Sabah dan **Perjanjian 18 Perkara** bagi Sarawak.

Demografi dan Politik

- Di Malaysia, setiap kumpulan etnik mempunyai bahasa, adat resam, kepercayaan, agama dan kecenderungan yang berbeza, termasuk dalam berpolitik.
- Aspek demografi mempunyai pengaruh yang kuat terhadap demografi politik dan proses politik khususnya dalam pilihan raya.
- Bilangan pengundi merupakan faktor penting dalam politik dan pilihan raya.

- Contohnya, berdasarkan pilihan raya tahun 1995, 1999 dan 2004 dapat disimpulkan bahawa:
 1. Peranan dan kedudukan etnik Melayu dalam politik negara adalah jelas. Di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, etnik Melayu atau Bumiputera mempunyai 125 kerusi,
 2. Etnik Cina di Semenanjung merupakan majoriti pengundi di 23 kawasan parlimen atau bersamaan 10.5 peratus.
 3. Bilangan kerusi kawasan parlimen yang majoriti pengundinya daripada kumpulan etnik tertentu memang tidak dapat dielakkan kerana taburan penduduknya ditentukan oleh **faktor sejarah dan ekonomi**.
 4. BN berjaya mencipta formula agar agihan kerusi parlimen keseluruhannya mencerminkan komposisi penduduk sebenar
 5. Pengundi semakin sedar tentang keperluan untuk mengundi parti politik yang bersifat **multietnik** tanpa mempertikaikan latar belakang kaum, bahasa atau agama yang berlainan.

Pakatan Politik di Sabah dan Sarawak

- Di Sabah dan Sarawak terdapat banyak parti politik yang mewakili etnik masing-masing, terutamanya menjelang pembentukan Persekutuan Malaysia.
- Perkembangan politik banyak dipengaruhi oleh struktur masyarakat majmuk di kedua-dua negeri.
- Melalui proses sosialisasi politik, rakyat pelbagai etnik menganggotai parti politik, menyertai kempen dan mengikuti isu politik melalui media massa.
- Politik Sabah dan Sarawak lebih kompleks daripada di Semenanjung.

Tsunami Politik: Politik Perkauman Semakin Mengendur

•

- Pilihan raya umum ke-12 pada 8 Mac 2008 disertai lebih daripada 20 parti politik yang menyaksikan BN gagal mengekalkan majoriti dua pertiga di Dewan Rakyat.
- Sebaliknya, pilihan raya umum 2008 itu menyaksikan persaingan yang sengit antara BN dengan pakatan pembangkang.
- Dalam pilihan raya tersebut, Parti Keadilan Rakyat (PKR), DAP dan PAS melancarkan manifesto yang menggambarkan sensitiviti dan keprihatinan mereka terhadap isu yang berkembang dalam masyarakat.
- DAP melancarkan manifesto yang bertemakan “Perubahan”, PKR dengan “Harapan Baru Untuk Malaysia” dan PAS dengan konsep “Negara Berkeadilan”.
- BN pula melancarkan manifesto dengan cogan kata, “Selamat, Aman dan Makmur”, sesuai dengan isu yang menjadi perhatian pengundi pada waktu tersebut iaitu membabitkan isu ekonomi dan keselamatan.

Perubahan Trend dan Corak Pengundian

- Keputusan pilihan raya 2008 memperlihatkan trend dan corak pengundian yang berbeza daripada pilihan raya sebelumnya.
- Dalam pilihan raya 2008, BN mendapat sokongan masyarakat pelbagai kaum sehingga menjamin kemenangan mereka mempertahankan majoriti dua pertiga.
- Unsur politik lama yang bertunjangkan politik perkauman kurang berkesan dalam menarik sokongan penyokong dan pengundi.
- Terdapat pemimpin dan parti politik yang memanipulasi isu perkauman untuk meraih undi kerana strategi sedemikian mudah memancing emosi pengundi kaum terbabit, apatah lagi jika yang disentuh itu membabitkan hak dan kepentingan kaum berkenaan seperti agama, bahasa, ekonomi dan pendidikan.

- Strategi memanipulasikan isu perkauman begitu berkesan yang menjadi formula kemenangan untuk sekian lama.
- Sebaliknya, dalam pilihan raya umum ke-12, gaya politik baharu mengambil tempat.
- Untuk pertama kali dalam kebanyakan kawasan, pola pengundian tidak lagi berdasarkan etnik dan agama, sebaliknya pengundi lebih mengutamakan parti yang **diwakili calon**, tidak kira sama ada dari parti BN atau pembangkang.
- Pengundi memilih sesuatu **parti atau calon merentasi garis perjuangan perkauman.**

- Untuk mendapat perhatian dan undi, mereka perlu bergerak seiring dengan perubahan nilai dan sikap masyarakat.
- Justeru, mereka bergerak daripada perjuangan yang berteraskan perkauman kepada perjuangan yang mengutamakan kepentingan dan nilai universal.
- Masyarakat dan pengundi yang sebelumnya terperangkap dalam kepompong politik perkauman mulai melihat perkembangan politik dan demokrasi dalam konteks yang lebih kritis dan menyeluruh.
- Perubahan tersebut sedikit sebanyak menggambarkan perubahan dari segi kematangan demokrasi dan berpolitik dalam kalangan rakyat.

Masyarakat Pelbagai Etnik Beralih Angin

- Dalam pilihan raya 2008, di luar daripada jangkaan ramai, rakyat lebih memihak kepada pembangkang dan menolak BN yang disifatkan sebagai **tsunami politik**.
- Untuk pertama kali BN kehilangan sokongan masyarakat pelbagai etnik.
- Terdapat peralihan ketara dari segi sokongan pengundi etnik Melayu, Cina dan India terhadap pembangkang, terutama di kawasan pekan, bandar dan bandar raya.
- Pengundi lebih berminat dengan isu yang lebih besar dan utama membabitkan tadbir urus yang baik, ketelusan, akauntabiliti, kebebasan bersuara, keadilan dan seumpamanya.

- Bagi kawasan yang didominasi etnik Cina pula, sokongan terhadap BN adalah rendah.
- Semakin tinggi jumlah etnik Cina, maka semakin kuatlah sokongan terhadap parti pembangkang terutama DAP dan PKR.
- Satu ciri yang menarik ialah sokongan terhadap pembangkang bukan mengikut garis etnik, sebaliknya **lebih berdasarkan parti**.
- Pengundi etnik Cina dan Melayu cenderung menyokong calon pembangkang **tanpa mengira etnik calon berkenaan**.
- Kegagalan BN mengekalkan majoriti dua pertiga dan kejayaan **Sarawak dan Sabah** menjadi **kubu kuat dengan masing-masing kalah hanya satu kerusi dan menyumbang sebanyak 54 kerusi**.
- **Keadaan ini menyebabkan kedua-dua negeri itu dianggap sebagai simpanan tetap BN.**

Kesimpulan

- Kewujudan Perikatan pada tahun 1950-an di Semenanjung Tanah Melayu, hasil gabungan **UMNO dengan MCA merupakan titik tolak bersejarah kepada amalan perkongsian kuasa** di negara ini.
- BN yang terdiri daripada parti politik yang mewakili pelbagai kaum sejak awal tahun 1970-an juga merupakan contoh terbaik permuafakatan politik yang **berjaya mengurangkan pertelagahan**; sebaliknya berjaya mewujudkan **konsensus dan permuafakatan sehingga kestabilan sosiopolitik dapat dijamin**.
- Melalui permuafakatan politik wakil pelbagai kaum saling **berkompromi dan cuba menyalurkan tuntutan, masalah dan aspirasi kaum** yang diwakili.
- Permuafakatan politik akan terus menjadi formula mujarab bagi menjamin kestabilan dan kemajuan masa depan negara ini.

Contoh Soalan E-Assessment:

1. Jelaskan dua faktor mengapa permuafakatan politik membantu mewujudkan kesepaduan sosial masyarakat pelbagai kaum di negara ini.